

عنوان مقاله:

تبیین شاخصه های سنت و بدعت در آثار دو نسل از معماری معاصر ایران (قاجار و پهلوی اول)

محل انتشار:

هفتمین کنفرانس ملی پژوهش های کاربردی در مهندسی عمران، معماری و مدیریت شهری و ششمین نمایشگاه تخصصی انبوه سازان مسکن و ساختمان استان تهران (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

سودابه حسینی پور - گروه معماری، دانشکده فنی، واحد پردیس، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

احمد میرزا کوچک خوشنویس - استادیار گروه بنا، پژوهشکده ابنیه و بافت های تاریخی فرهنگی، پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

در دهه های اخیر تحقیقات در حوزه معماری معاصر ایران رشد چشمگیری نموده است. این پژوهش ها طیف وسیعی از موضوعات را در این دوره از تاریخ معماری ایران در برمی گیرند. یکی از علل اصلی این گستردگی نقش پرنگی است که تاریخ و تحولات این دوره بر معماری امروز این مرز و بوم داشته است که عده ای آن را وانهاد، واپس نهاده و مضمحل وعده ای دیگر آن را در شرایط بازبانی، خودباوری و حرکت به سوی خودبانی می دانند. در این میان آن چه به صورت جدی حکم میزان را دارد مساله سنت و روپاروی آن عنوان بدعت است که چالش را فراروی معماران و محققان می نهد. پژوهش ها حکایت از آن دارد که معماری ایران از عصر قاجار به بعد با روند شتاب زده ای به تبعیت از غرب مسیر افول رامی پیماید. این مقاله به صورت اهم به تبیین شاخصه های کیفی و صوری سنت و بدعت در تعدادی از آثار دو نسل از معماری ایران (قاجار و پهلوی اول) فارغ از غور در شاخصه های فلسفی و ذهنی پرداخته است. هرچند که پژوهش در حوزه سنت شناسی معماری ایران به ویژه از جنبه بررسی مباحث مرتبط با سنت به مثابه پدیده ای آیینی با همه تأویل هایش و سنت مجرب همچنان مغفول مانده است. هدف در این پژوهش پاسخگویی به دو پرسش است: نخست آن که معماری معاصر ایران چیست و دوم آن که چه سنت هایی در معماری معاصر ایران وجود داشته و حاصل تغییرات آن ها تحت تاثیر شرایط روز جامعه منجر به شکل گیری کدامین بدعت ها شده است. لازم به ذکر است که این بدعت ها خود به مرور در مواردی به شاخص های معماری ایران تبدیل شده و رنگ و بوی سنت یافته اند. این پژوهش از آن جا که مقدمه ای استبر پژوهش متاخر و دیگری از همین نگارنده در زمینه نقش سنت و بدعت در آموزش معماری معاصر جامعه آماری خود رابه بررسی معماری آموزشی این دو نسل از معماری معاصر ایران محدود نموده است. روش تحقیق در این مطالعات ترکیبی از روش های تفسیری، تاریخی، تحلیل محتوا با کدگذاری باز و محوری و در نهایت ارزیابی نتایج کیفی در قالب نمودارستونی کمی می باشد. نتایج بیانگر آن است که هرچه از عصر قاجار به سمت معماری پهلوی در آثار مذاقه می نمایمشاخصه های سنت رنگ باخته و شاخصه های بدعت نشو می یابند. این پژوهش گواه بر آن است که معماری معاصر ایران چیزی جز حاصل بدعت هایی نیست که خود در حال تغییر ماهیت به سمت سنت می باشند ولو بی محتوا، وارداتی و ناصحیح. در این میان برخی معیارها و اصول سنت در آثار مورد توجه و بازنگری و بازبانی قرار می گیرند که حاصل آن ها آثاری است که دست کم در عینیت به نمایش معیارهای معماری سنتی می پردازد. این بررسی همچنین موید آن است که بیشترین توجه به معیارهای سنت و بدعت در طراحی نمای ابنیه مورد مطالعه ظهور یافته اند.

کلمات کلیدی:

سنت، بدعت، معماری آموزشی، قاجار، پهلوی اول

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1037553>

